

виконання таких спеціальних заходів є необхідною умовою запобігання настанню суспільно небезпечних наслідків. Отже, очевидно, що порушення спеціальних правил безпеки не можна розглядати окремо від загальної системи охорони праці, оскільки вони не лише тісно пов'язані між собою, а і є спеціальними нормами (про що власне і свідчить їх назва) по відношенню до загальних. Вивчення змісту згаданих правил дозволяє дійти висновку, що їх природа є подібною, вони взаємопов'язані і покликані слугувати збереженню життя і здоров'я працівників у процесі трудової діяльності.

Підводячи підсумки викладеному зазначимо, що лише за умови розуміння охорони праці як цілісної системи, можлива точна та повна характеристика правопорушення, правильне посилення на відповідні норми і правила, а отже і правильна кримінально-правова кваліфікація.

Література

1. Прокопенко В. І. Трудове право України: підруч. / В. І. Прокопенко. – Х.: Консум, 2000. – 480 с.
2. Бердычевский В. С., Акопов Д. Р., Сулейманова Г. В. Трудовое право: учеб. пос. / отв. ред. В. С. Бердычевский. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2002. – 512 с.
3. Олійник А. Ю. Правознавство / А. Ю. Олійник, А. М. Колодій. – К.: Вид-во ЦУЛ, 2008 – 792 с.
4. Бессонова И. В. Нарушение правил охраны труда в уголовном праве России : автореф. дисс. ... канд. юрид. наук.: спец. 12.00.08 / И. В. Бессонова. – М., 2002. – 28 с.

УДК 341.64

Третьякова В., доктор філософії в галузі права,
професор, член правління Громадської ради
при Міністерстві інфраструктури України, м. Київ, Україна

ПРО НАГАЛЬНУ ПОТРЕБУ У СТВОРЕННІ МІЖНАРОДНОЇ МЕРЕЖІ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ БІОЕТИЧНИХ СУДІВ ТА СИСТЕМИ МІЖНАРОДНОГО БІОЕТИЧНОГО СУДОЧИНСТВА

Спроби вирішити глобальні біоетичні проблеми, які останні десятиліття життєдіяльності суспільства інтенсивно зростають, поширюються і стають все загрозливішими для суспільства, створити інститут міжнародної кримінальної відповідальності за їх створення та інтенсифікацію традиційними для міжнародної та національної юридичної практики засобами, на жаль, відсутніх результатів не приносять. Юрисдикція існуючих міжнародних судів, поширюється тільки на країн-учасниць, які теж не завжди виконують приписи таких судів. Особливо це

стосується кримінальних справ. Існують вже й «вузько» спеціалізовані міжнародні суди, які здійснюють розгляд безпосередньо біоетичних справ і захист окремих біоетичних прав людини. Наприклад, діяльність утвореного у 2002 році Міжнародного кримінального суду, ідея формування якого реалізувалась майже протягом століття, суд, до компетенції якого входить переслідування осіб, відповідальних за геноцид, військові злочини проти людства, злочини проти людяності, на жаль, залишається недостатньо ефективною. Адже постійно виникаючі на різних континентах збройні конфлікти міждержавного характеру, масове знищення мирного населення під час цих конфліктів, захоплення територій інших держав, масові терористичні акти, поширення такого явища як морське піратство, які є злочинами проти людства та людяності та інші, фактично залишаються поза увагою зазначеного суду. Крім того, під юрисдикцію цього суду підпадають тільки країни –учасниці та її громадяни.

В той же час із розширенням кола глобальних біоетичних проблем ситуація у сфері захисту біоетичних прав людини з кожним роком погіршується.

Зважаючи на важливість глобальних біоетичних проблем і специфічність предмету захисту, необхідність забезпечення і захисту біоетичних прав кожної людини на Планеті на життя, здоров'я, цілісність і гідність, виникає потреба у формуванні повністю уніфікованого як міжнародного, так і національного біоетичного судочинства і відповідно у розбудові уніфікованих спеціалізованих біоетичних судів на міжнародному, регіональному, міжрегіональному та національному рівнях.

Отже, на наше переконання, має бути створена універсальна міжнародна система біоетичного процесуального права і система біоетичного судочинства, на основі якої будуть створюватись відповідні уніфіковані національні системи. Дія міжнародного біоетичного суду має поширюватись на усі континенти і усі країни світу. Для його створення, на мою думку, має бути сформовано процедуру, при якій такий суд може бути розбудовано на підставі рішення простої більшості країн світу. Рішення такого суду не повинні ветоуватися і також мають прийматися простою більшістю голосів. Від кожної країни має бути один суддя, який буде замінятися кожні 7 років.

Спеціалізація біоетично-процесуальної діяльності, формування спеціалізованих біоетичних судів стане надійною гарантією захисту порушених або оспорюваних біоетичних прав, свобод і законних інтересів громадян кожної держави, інших осіб, які є суб'єктами біоетичних правовідносин. Зазначена спеціалізація з формування біоетичного судочинства та впровадження спеціалізованих біоетичних судів сприятиме створенню оптимальних умов для реального захисту біоетичних прав і законних інтересів осіб та забезпечення високої якості

та ефективності судових рішень.

Крім того, поява спеціалізованих біоетичних судів, у свою чергу, сприятиме посиленню захисту прав людини в загальносвітовому контексті, а отже прискоренню розвитку громадянського суспільства в усіх державах і на всіх континентах.

Уявляється, що формуванню національних біоетичних судів повинна передувати розробка і прийняття міжнародних нормативно-правових актів про їх створення і статутів відповідних судів на загальносвітовому, регіональному та міжрегіональному рівнях.

Наприклад, на загальносвітовому рівні може бути сформований Біоетичний суд ООН, на регіональному - Біоетичний суд Ради Європи, Біоетичний суд ЄС.

У зв'язку з цим, доцільною, на наш погляд, вбачається розробка єдиного для всього людства - уніфікованого Міжнародного біоетичного кодексу, положення та стандарти якого повинні стати обов'язковими для впровадження законодавцями всіх без винятку країн світу на території їхніх держав і основою для розробки національних біоетичних кодексів, де підхід до правового врегулювання всіх біоетичних проблем стане ідентичним.

Так, всі біоетичні кодекси, на наш погляд, повинні містити в собі єдину, уніфіковану за предметом правового регулювання, правовим змістом і юридичної термінології, міжнародну правову систему поведінки з біооб'єктами та їх захистом, єдиний максимально гармонізований підхід до встановлення переліку біоетичних прав людини, їх правовому обсягом, характером, змістом і правовому забезпеченню.

Враховуючи, що сьогодні найбільшою універсальною міжнародною організацією у світі є Організація Об'єднаних Націй (ООН), за доцільне саме їй стати ініціатором розробки і прийняття двох універсальних кодифікованих нормативно-правових актів - Міжнародного біоетичного кодексу та Міжнародного біоетичного процесуального кодексу, а також засновником глобального спеціалізованого біоетичного судового органу - універсального Міжнародного біоетичного суду.

Таким чином, порядок універсального міжнародного біоетичного судочинства зможе організовуватись і здійснюватись на підставі норм, передбачених Міжнародним біоетичним кодексом, а також у відповідності із правилами та процедурами, встановленими Міжнародним біоетичним процесуальним кодексом, чинним на загальносвітовому рівні для заявників усіх країн світу.

Ініціатором розробки і прийняття регіональних міжнародних біоетичних і біоетичних процесуальних кодексів, а також розбудови регіональних міжнародних біоетичних судів інтегративними регіональними міжнародними організаціями різних регіонів світу, мала б стати Рада Європи.